

Napi

La plumilla

Refranes del Pla d'Urgell

ANTONI COLL I GILABERT
 @Collgilabert

El último de los brillantes artículos de Jose-Lluís Carod-Rovira recogía refranes populares de las comarcas de Tarragona. Pasadas las emociones de estos días del Barça, no me resisto a añadir a su ramillete algunos del Pla d'Urgell.

Uno se refiere a la copla de un mozo de mulas: «La vida del llaurador / és una vida penosa / tot lo dia està dient: / puja blanca, baixa rosa».

La crítica feminista 'avant la lettre' afloraba en algunos refranes, como: «Mare, si marit me dau / no me'l doneu de Linyola, / que els homes s'estan al sol / i les dones al defora».

O la que rezaba, con parecida inspiración: «Mare, si marit me dau, / no me'l doneu de Golmés, / que em farà anar al defora / i a plegar fem pels carrers».

La mirada des de Collsuspina

A l'últim ple del 2 de maig l'Ajuntament de Cambrils va incloure al catàleg patrimonial les millors construccions turístiques dels anys 1960, entre elles la urbanització Reus Mediterrani, que enguany compleix 60 anys

PER TATE CABRÉ
 tate@tatecabre.com

PER MOLTS ANYS, REUS MEDITERRANI! CAMBRILS PROTEGEIX L'EMBLEMÀTICA URBANITZACIÓ DEL 1963

Enguany el Reus Mediterrani compleix 60 anys i el millor regal d'aniversari ha estat una sorpresa ja que l'Ajuntament de Cambrils, en lloc d'intentar expropiar-li parts, com era tradicional, l'ha premiat, i el protegirà patrimonialment d'ara endavant com a BCIL -Bé Cultural d'Interès Local- en Grau A.

La modificació del POUM es va fer al ple del passat 2 de maig per tal de protegir les edificacions de qualitat arquitectònica del primer boom turístic dels anys 1960. En total s'integren al catàleg municipal 17 elements patrimonials: Són nou urbanitzacions i edificacions amb protecció de Grau A, i vuit en Grau B, totes elles construïdes entre 1962 i 1968 per arquitectes de prestigi a l'època, com Miquel M. Aragonès, Manuel Baldrich, Josep Ferrer Bosch, Guillem Boxó, Fructuós Mañà, Àngel Colàs, Ramon Artigues, Víctor Rahola o Alfons Soldevila, entre altres.

Per arribar a l'estat d'esplendor en què avui es conserva el Reus Mediterrani, les diferents juntes de la urbanització van treballar de valent des dels seus inicis el 1963, i van aconseguir vèncer molts obstacles jurídics, econòmics i fins i tot meteorològics per poder-se plantar al segle XXI essent l'única urbanització de primera línia que conserva sencera l'emblemàtica pineda.

La seva història comença a principis dels anys 1960, quan l'Ajuntament de Vila-seca, del qual llavors depenia Salou, va tenir la malpensada -encara avui tothom es pregunta per què- d'eliminar les gracioses casetes de fusta que embellien les platges a banda i banda de l'actual Nàutic i va deixar sense 'temporada de banys' tots els estiuiejants que en

Gràcies al bon fer durant 60 anys dels jardineros Cort, Cambrils compta amb un jardí botànic al Reus Mediterrani. FOTO: PERE FERRÉ

feien ús des de dècades enrere. Encara avui es conserven algunes casetes d'aquell tipus a la platja de les casetes del Garraf, que fan les delícies dels fotògrafs.

Va ser un tràngol tot plegat. Els qui tenien mas les van muntar al pati, i els qui no, les van desmuntar i cremar allà mateix. Però com comentava en una entrevista el 1988 Miquel Muray, un dels primers presidents: «I ves per on, una cosa que va ser un atropellament, com haver d'abandonar les casetes de la platja i haver de pensar, en aquells moments, que mai més no podríem gaudir de la seva bellesa i comoditat, es va convertir en un anhel i un entusiasme que en l'esdevenir dels temps es va traduir en tres urbanitzacions: el Reus Camp i Mar, el Reus Club de Mar i el Reus Mediterrani», i totes tres existeixen encara el 2023.

Les set etapes de la seva evolució venen molt marcades per les actuacions de l'Ajuntament de Cambrils: 1) 1963-1966. Constitució de la Comunitat de propietaris. 2) 1967-1979. Construcció dels apartaments. 3) 1980-1988. Paisatgisme i ornamentació, re-

llançament de la Festa Major i Noces d'argent. 4) 1989-1994. Nou passeig marítim, regeneració de la platja i expropiació dels vials interiors. 5) 1995-1996. Encaix dins els Plans Generals Urbanístics de l'Ajuntament de Cambrils. 6) 1997-2005. Consideració del Camp de Futbol com a zona esportiva no edificable i 7) 2006-2023. Modernització de les instal·lacions: restauració de façanes, instal·lació d'ascensors...

Sens dubte que és un regal d'aniversari ben merescut, el reconeixement a sis dècades de preservació però no només de la pineda, del camp de futbol, dels vials, de la locomotora i el vagó de l'antic Carrilet de Reus a Salou, de la premsa d'oli, de la del vi, de les àncores de ferro, de les fotografies de les primeres festes majors, de les curses de bicicletes, concursos de pesca, cinemes a la fresca, de les xocolatades, les sardinades i els roms cremats on es colava tot el veïnat de Vilafortuny... sinó també d'una manera de fer i de viure en comunitat, de generació en generació, barrejant avis i néts... Per tot això us desitgem: per molts anys, Reus Mediterrani!

Periodista

Doctora en Periodisme i Ciències de Comunicació i diplomada en Traducció i Interpretació, Tàte Cabré ha treballat en premsa i televisió. És Guia Oficial de Turisme de Catalunya.